

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 Korona
Fél évre	2 Korona
Negyed évre	1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl

Dr. Kájlinger Zsigmond.

Egy tiszteletreméltó, előnyösen ismert, megszokott, szinte nélkülözhetlen lakostársunkat, barátunkat veszíti el a közel napokban a mindszei társadalom.

Ki ez? nevét cikkünk homlokzatára írjuk. Igen! társadalmunk Nesztora, a vidám kedélyű „Doktor bácsi“ körünkben eltávozik, Szentesre teszi át lakását, ott akarja leélni azon időt, mit az isteni Gondviselés a földi életben részére még fentartott.

Miért hagy itt bennünket? Hiszen itt mindnyájan szerettük, s ő is mindannyiunkat szeretett. Ő tudja, mi valódi előnyére, mi csak annyit tudunk — mert így tanultuk őt ismerni, — hogy minden cselekedetének, eljárásának mindig meg volt a maga oka, fontos ok nélkül nem indult soha sem mi akcióba, s így be kell érünk távozására felett azon különben ráuk nézve megnyugtató gondolattal, hogy körünkbeni eltávozásának is meg vannak a lényeges okai.

De midőn a köztisztületnek örvendő férfiú távozására felett a megható hangján fejezzük ki sajnálatunkat, szolgálatot teljesítünk olvasóinknak, ha hosszú pályafutásából pár rövid életrajzi adatot iktatunk a lap hasábjaira.

Dr. Kájlinger Zsigmond született Salánkon Ugocsa megyében 1816-ik évben. Atyja a Károlyi grófok tisztartója volt, boldog házasságából 19 gyermek származott.

Zsigmond másodszülött fia volt az érdemes szülőknek. Kis korában már edzetté tette a szülői nevelés.

Atyja soha fűtött szobában nem hált, vele együtt a hidegben töltötte az éjjeleket a bölcsőben nyugvó Zsigmond is, szóval idejekorán hozzászoktatták hideghez meleghez, mi nagyban hozzájárult ahhoz, hogy később öregségében sincs nyoma nála az elpubultságnak.

Edes atyját már mint kis deák veszté el, s nagyon is érzé, hogy kiölt mellőle azon gazdag lómbu tölgy,

melynek árnyékában oly édes volt megpihenni.

Iskoláit Nagy-Károlyban, Nagy-Bányán s Szatmárott végezte, az orvosi tudományokat a budapesti egyetemen sajátította el.

Mint okleveles orvos Budapesten kórházi orvossá választott. Itt érte őt a szabadságharc. Mint vállalkozó szellemű s tüzről pattant ifjú, habozás nélkül lépett sorompóba azokkal, kik a haza védelmére siettek. Mint katonai főorvos alkalmaztatott a magyar hadseregben. Később Komáromba helyeztetett, hol Klapka őt törzsorvossá nevezte ki. Az ostromokból őt sebbel került vissza.

A szabadságharc lezajlása után megyénkbe került Derekegyházára uradalmi orvosnak a Károlyi grófokhoz. Több évi szolgálata után Szatmárvármegye őt központi járása orvosává választotta el. Később ismét Szentesen találjuk őt mint gyakorló orvost, míg 1877. évben a tiszántúli járás járási orvosa lett s az ma is.

Tallán Béla volt főispánunk érdemei elismerésül őt tiszteletbeli megyei főorvosnak nevezte ki. Még a hóban elköltözik Mindszentről, de nyugalomba csak 1901. évi január 1-én fog lépni.

Neje Heller Mária volt, leánya Heller főtiszt uradalmi főtisztnek. Kájlinger Zsigmondot nem áldotta ugyan meg az ég magzatokkal, de kárpótolta őt áldott nemes lelkű nejevel, ki neki valósággal örangyala volt. Nejének pár évvel ezelőtt bekövetkezett halála annyira megtörte az agg férjet, hogy barátai méltán a legrosszabbtól féltették. E súlyos csapás alatt Isteneben s hitében talált csak vigaszt, mely bánatos szívében azzal vigasztalta, hogy hosszú boldog házasság életük igaz hogy véget ért, de neje nemes szívének utolsó dobbanása ő érte: a szeretett férjért volt, s majdan ha a dermedt tagok egykor a feltámadás pitymalatával új életre kelnek, akkor is az elhunyt szívének első dobbanása ismét csak ő érte: a szeretett férjért lesz.

Ennyit óbajtottunk tájékozásul az érdemtelen férfiú életrajzából röviden közölni.

Ha tekintjük őt mint orvost, csak a legjobbat írhatjuk róla, s elismeréssel szól felőle mindaz, ki valamikor az „őreg urnak“ pacziense volt.

A betegekneli eljárása bizalomkeltő volt. Nem experimentált, nem habozott soha, vizsgálatait a betegen gyorsan, de alaposan végezte, a bajnak mindig radikális szerekekkel ment neki, számtalan recipéi meggyeszte vándoroltak s vándorolnak ma is a családoknál. Orvosi határozott fellépései általán ismeretesek. Elczes, nyájas volt mindig a neki szótfogadó betegekhez, de soha sem volt szótukar szemben a makacs és engedetlen betegekkel sem.

Mint embert puritán jellem, nyíltság, becsületesség, őszinteség, barátság s emberszeretet jellemzik. Szellemi képessége ma is egész teljében meg van, talpraesett megjegyzései, színporkái élni fognak mindazoknál, kik vele valaha társalognak s főleg kik őt közelebbről ismerték. A társaság embere volt a szó legnemesebb értelmében, tisztelt becsült mindenkit, de mindenki a nemes mértékkel mért vissza ő neki is.

S most, midőn oly közel van a válás pillanata, kérjük őt, — a távozó, — szeressen bennünket a távolban is úgy, miként eddig szeretett bennünket, s miként mi szerettük s szeretni fogjuk ezután is. Nem volt társadalmunkban egy sem, ki őt valaha megsérteni akarta volna, de ha mégis nem tudva, nem akarva valaki részéről a legkisebb méltatlanságot kellett volna eltűrnie, kérjük őt, bocsásson meg nekünk, kik bánatos szívvel kísérik távozó útjára. Vigye emléktul szeretetünket, s ne feledje soha, hogy a mindszei kis társaság kör mindig részt fog venni ezután is minden örömeiben és bujában.

„Zeng feléd a bucsuszó
Isten hozzád távozó.“

Hh.

VEGYESEK.

— Nagylelkű adomány. Dr. Kájlinger Zsigmond orvos ur nemes szívére vall azon bőkezű adomány, melyel e hó 17-én az új „Polgári Kör“-t megörvendeztette. Ugyanis annyi könyvvel lepte meg az említett kört, hogy azok alapját képezhetik könyvtára leendő fejlődésének. A munkákban a szépirodalom: regények s költemények, történelem, tudomány igen szépen képviselve van, azonkívül vannak vegyes tartalmu munkák is. Jolesül a szépirodalmi munkák kitesznek 71 kötetet s 86 füzetet; a költészi munkákból van: 15 kötet s 1 füzet; történelmi munka van 7 kötet s 87 füzet; tudományos könyv van: 6 kötet s 4 füzet; vegyes munkák 2 kötet s 112 füzet. Így az összes nagylelkű adomány kitesz 101 kötetet s 210 füzetet. Fogadjon a nemes emberbarát a „Polgári Kör“-nek őszinte szívből fakadó meleg hálaköszönését.

— A népszámlálás előkészítése. Még mindig folyik az előkészítő munka az 1901. évi népszámlálás bevezetésére, — helyesebben szólva, még mindig azon fáradoznak, hogy az egyöntetű eljárás érdekében a munka teljesítésére hivatott köztisztviselőket a népszámlálási teendőkre bevezessék, illetve őket erre a feladatra és annak miként leendő megoldására kioktassák. Ebben az érdeken f. hó 17-én a megyebeli járási főtisztviselők és jegyzők ismét összegyülekeztek Szentesen a vármegyeházánál,

a hol ez alkalomra megjelent Herceg Ferencz dr. miniszteri segédtitkár belügyminiszteri kiküldött is, a ki aztán az eljárás mikéntjébe a nevezett köztisztviselőket bevezette. Természetes, hogy minél gyaribb lesz újévig ez az előkészítési értekezlet, annál több terhet ró rá majd a népszámlálás a községekre; de talán nem lesz értekezlet és a jegyzőket nem citálják be többször megbeszélésre.

— Bucsú-vacsora. Szép közönség gyűlt egybe f. hó 20-án este Bertók János jó nevű vendéglőjébe, hogy a községünkben távozó Dr. Kájlinger Zsigmond járási orvost elbucsuztassa. Este hét órára zsutolásig megteltek a vendéglői helyiségek. Hét órakor asztalhoz ült a közönség s vidám kedélyhangulatban látott a menu elfogyasztásához. A rendezőké az érdem, hogy ez uttal eltekintettek a hagyományos paprikás és sajtos tésztától s a kényesebb izlésnek is megfelelő étlapot állítottak össze. Részletesebb ismertetését e kedélyes estélynek jövő számunkban hozzuk.

— Ülés. E hó 23-án a vármegyei közigazgatási bizottság rendes havi közgyűlését tartja Szentesen.

— Népvándorlás. A héten mintegy 500 lélek költözött Biharmegyébe, hol részletfizetésre földet vásároltak. Szerencsét kívánunk földieinknek, azonban tartunk tőle, hogy nem válnak otthonukká az új föld s visszavágnak a Tisza mellé.

— Tánciskola. Lengyel László táncitanító, ki a temesvári zárda leánynevelő intézetnek, a dévai áll. főreáliskola, a szászvárosi kollégium, a csik-somlyói főgymn. és leánynevelőnél stb. kitüntetéssel tanított, továbbá elismerő nyilatkozatai Desseffy Sándor esanádi püspök, gróf Busseul, gróf Eszterházy, báró Kemény, báró Jósika, és több előkelő családoktól vannak, községünkben Dohos István vendéglőjében november hó 1-én nyitja meg tánciskoláját, melyre a szülők figyelmét már ez alkalommal felhívjuk.

— Országos vásár. A mindszenti őszi országos vásár f. hó 27. és 28-án fog megtartatni.

— Hamis százások Szentesen. Takács Zoltán keze ugylátszik nem hiába ért el Szentesig, mert valóban nyomokat hagyott ott is ez a vakmerő kéz. Vasárnap délelőtt a szentesi kir. adóhivatalnál egy darab hamis százással fizetett egyik odaváló polgár. Azonban az adótárnok rögtön észrevette s kérdőre is vonta a százás birtokosát. Ez azonban urát tudta adni a százásnak, így hát semmi baja se lehet. De már a másik nem tudta megnevezni: kitől kapta a hamis százast. Ugy hallottuk, hogy az adóhivatalhoz került százások száma hamarosan ötre emelkedett. — Ma már e százások ügyében a vizsgálat folyamatban van s úgy lehet, hogy igen szenzációs meglepetésben részesül maga a közönség ebben a hamis bankó-ügyben!

— A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XX-ik füzeté a következő szép s értékes zenemű ujdonságokat közli: I. „Csantavéri kis bicska“ tréfás népdal. II. „Das fürtü

TÁRCZA.

A kormányzás Kinában.

1. Az u. n. üzlet osztály veszi át a felektől a pöriratokat; itt tudják meg a felek, elfogadta-e a mandarin a panaszt? mikorra tüzte ki a tárgyalást? Minden értesítésért fizetni kell.

2. Az adó-osztály déli és éjszakai részéből áll; a déli rész telekkönyvi hivatal, ahol beicikkelyezik az adás-vevési szerződéseket; az éjszakai rész kezeli az adókat.

3. A szertartások osztálya teszi közzé, mikor lesznek az állami vizsgálatok; itt állapítják meg, hogyan öltözködjék a mandarin, ha magasabb rangban levőhöz tisztelegni megy. A gombot viselni jogosított férfi ennél az osztálynál nyújtja ábe panaszlevelét.

4. A katonai osztály leltárt vezet a járás összes kocsija és lováról. Amikor a járás területéről a kincstár részére gabonát vagy hadiszert kell szállítani, a mandarin kirendeli a szükséges előfogatókat.

5. A törvényszéki osztály előkészíti a nagyobb vétségek: lopás, rablás, gyilkosság, gyújtogatás bírói tárgyalását. Mikor a mandarin ilyen eseteket tárgyal, az ügyosztály egy íródeákja fölírja a kérdéseket és feleleteket.

6. Az építkezési osztály körébe tartoznak a kincstári munkák és építkezések. Ilyenek a város falainak javítása, gátak építése, folyók kotrása; ez az osztály szerzi be az akasztófát, kalodát, botokat, virgácsot, stb.

A mandarin köteles állandóan a hivatalos épületben tartózkodni.

Nincs neki megengedve, hogy utazást vagy kirándulást tegyen.

Kétszer évenként szünideje van: újévkor egy hónapig és kánikulában; a székhelyét azonban akkor sem szabad elhagyni, hiszen őrizni tartozik a császári peccsnyomót.

A hivatalos épületet elhagyja, mikor főlebbvalója elé járul tisztelegni vagy magát igazolni.

Ha járásában emberölés fordul elő, a helyszínére megy a hullát, illetőleg annak sebeit megvizsgálni.

Mikor szárazság, jégverés vagy vízáradás a termést egészben vagy részben tönkretesz, személyesen győződik meg a kár nagyságáról, mert a császárhoz kell folyamodnia adóelengedésért.

Ha a császár egész adót engedi is el annyit behajt a mandarin, bogy a kirándulás költségeit fedezze.

Mikor valahol hidat, gátat, esaternát stb. épített a kincstár, a mandarin megtekinti a munkát, hogy a nép lássa, hogy ki az ur.

A hónap első reggelén ájtatosságot tartozik végezni a várost védelmező bálvány előtt; áll pedig ez az ájtatoskodás abból, hogy az illető pagodában tömjént éget és elvégzi a szokásos térdre-, illetőleg arcracséseket.

Ilvenkor fölkeres olyan bálványokat is, melyek leginkább inyére vannak.

A második és nyolcadik hónapban köteles ájtatoskodni Kon-futsze templomában bemutatva a szokásos áldozatokat.

Elemi csapások p. o. szárazság, dög-halál stb. idején tartozik mint közbenjáró ima és áldozat által megkérlelni az alvilág kártékony szellemeit; ha ez nem használ, szigoruan böjtöl is.

Ha ez sem szünteti meg a csapást, szindarabokat adat elő.

A gondos mandarin éjjel álöltözetben nyakába veszi a várost, hogy tetten kapja a kártyásokat, opiumot szívókat és tolvajokat.

A mandarin kötelességei között legnehezebb a hivatalos ájtatoskodás elvégzése.

Kán-szu tártományt 1898-ban a felhő szakadások tették tönkre, 1890-ben pedig a szárazság fenyegette éhhalállal.

Az emberek látogatták a bálványokat, tartottak böjtöket, de eső csak nem akart esni.

Ekkor történt 1899 tavaszán, hogy a nép megjelent King-iang kerületi székváros mandarinja előtt avval a kéréssel, vezessen a mandarin személyesen körmenetet a várost védő bálvány templomába.

Ezt az ájtatosságot írja le ft. Daems atya, mint szemtanu.

A mandarin legjobban szerette volna pokol tenekére kergetni a küldöttséget, mert a hivatalos körmenet sok kiadással jár, a mandarinra nézve pedig fölötte terhes munka; az éhes néppel azonban csinján kell bánni különösen Kinában, ahol a nagy meghunyászkodás mellett is erőszakot követne el a nép az ellenkező mandarinon.

Késznek nyilatkozván a körmenet vezetésére, a mandarin valamint összes tisztviselői és a városban lakó államvizsgázott

legényke valék magam is“ dal Lostzing „Fegyverkovács“ operájából. III. Gaál Ferencz „Petit Valse pour Migron“ salon-darab. IV. Zádányi Armánd „Magyar népdal egyveleg“ magán hegedüre. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a „Zenélő Magyarország“ minden füzeté. Ezenkint 24 füzet, minden füzet 10—10 oldal tartalommal a legjobban megválasztott kiváló sikerű újdonságokból összeállítva. Előfizetési ára 242 oldal tartalomra 12 korona egy egész évre, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona. Egyes számok ára 60 fillér. Előfizethetni a most folyó IV. évfolyadra a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapest VI. ker. Csengery-u. 62. a. honnan jegyzékeket ingyen s bérmentve küldenek.

Krónika.

Bárdos Flórián ur
Községünk polgára,
Egyszer egyet gondolt
S felment Pest-Budára.
Nagy tervvel fejében,
Kivitelre készen —
Omnibuszon járjon
A magyar Mindszenten.

Omnibusz gyároshoz
Bekopogtat szépen,
Elmondja mit akar,
Mi járatban legyen:
Tizenkét üléses
Kocsit választana,
Ha izlése szerint
Megfelelőt kapna

férfiak átmentek a hivatal közelében levő pagodába, honnan a körmenet indulandó volt.

A mandarin levetvén diszruháját, durva vászon zubbonyt öltött.

A pagoda előtt keresztül az uton egymástól egy méter távolságra leraktak 9 darab égett kék téglát úgy, hogy a téglák hosszában feküdtek az uton.

Egy téglára elé letérdelt a mandarin, a többi 8 elé pedig egy-egy államvizsgázott férfi.

A nép is letérdelt, imádkozott és énekelt.

A mandarin és a 8 férfi mélyen meghajolva homlokukat az előttük levő téglához ütötték.

Ezután a mandarin és társai, valamint az ájtatoskodók is fölkeltek.

Most a 9 téglán egyet fordítottak előre az ut irányában.

A mandarin és társai megint letérdeltek téglájuk előtt; a nép imádkozott, énekelt, a mandarin és társai homlokukat megint a téglához ütötték.

Igy ment a dolog, míg a körmenet a várost védelmező bálvány templomához ért. Elszörnyed az ember, ha egy ki számítását tesz.

Ahonnán a körmenet indult és a kijelölt templom között 12 ezer méter a távolság, a mi 1,200.000 centiméter.

Miután a téglák csak 25 centiméter hosszúak, annyiszor kellett letérdelni és a homlokot a téglához ütni, ahányszor 25 foglaltatik az 1,200.000 centiméterben, vagyis 48 ezerszer.

(Folyt. köv.)

A gyáros ezt hallván,
S nézi emberünket,
Menten ki is választ
Egy pár jó erőset.
„Ezt ajánlom kérem,
Figyjen a szavamnak,
Ez felel meg csak jól
A kívánalmaknak.“

Bárdos Flóriánnak
Egyhez huz a szive,
S miként komoly vevő
Próbát is tesz vele:
Be megy belsejébe,
Tizenkészer leül,
E próba sikerült
S megvizsgálja kívül.

Midőn kiválasztá,
Megalkusznak szépen;
Végső kívánsága,
Hogy neve rajt' legyen.
Monogramját szintén,
Irák oldalára,
Kéri, hogy sürgősen
Szállítsák vasutra.

Ilykép elintézve
Az omnibusz ügyet.
Ott hagyva Pest-Budát,
Hazafelé siet,
Nagy az érdeklődés
Mindszent falujában,
Mi eddig álom volt —
Meg lesz valóságban.

Megjött az omnibusz
Vasut állomásra,
Ki ment a fél falu
Annak esudájára.
A szakértők nyomban
Kezdek kritizálni,
Hogy ez nagy s kisebbnek
Kellene volna lenni.

Mindenki izlését
Nehéz eltalálni,
Bárdos ur sem volt még —
Társas kocsit venni.
A kinek nem tetszik,
Ne utazzon benne,
Ez nagy omnibuszunk
Rövid története.

Járműveken a sor,
Egyik nagy, más kicsi
Posta talyigánk is
Sok panaszszal teli.
S mi több, a szomszédból
Boszantnak erősen,
Hogy lehet eltűnni
Ilyesmit Mindszenten.

Eltűnjük, nem tűnjük,
Ez már a mi ügyünk,
Előjogunk ehhez
Meg vagyunk minekünk.
Ne gondolja senki,
Hogy ez ugrasztásra
Nagy népgyűlés tartuinkt
A baj orvoslásra.

S miniszterhez menjünk
A panasz pontokkal:
Segítsen mi rajtunk,
Egy új taligával; —
Babszem levélhordónk
Cserélje ki nagygyal —
Mi már nem törődünk
Ily kicsiny bajokkal.

CSARNOK.

R ó m a.

Igy pusztítottatott el a régi világváros lassankint a föld színéről s jutott idővel valóságos nyomorba, midőn a pápák is elhagyták és Avignonba tették át székhelyüket.

Akkor annyira el voltak hanyagolva a nagy bazilikák, hogy a szt. Péter templomában és a Lateránban egész a főoltárig legeltek a nyájak.

A capitoliumi várból szőlőhegy, a Forumból konyhakert és legelő lett.

A még megmaradt szobrok és obeliszek néhányának kivételével ledöntettek s elharácsolattak; a régi épületek köveit új építkezésekhez nasználták fel és a Colosseum belső márvány borítékából meszet égettek.

A várost akkor egész a falakig sűrű erdő vette körül, melyekből csak a rablólovagok várainak fényes tornyai voltak láthatók.

Csak a pápák visszatérével kezdett ismét a város emelkedni, melynek lakói akkor 17,000-re olvadtak le, míg Augustus alatt már 1.300,000 lakost vettek fel.

A mivé Róma az utóbbi háromszáz év alatt lett, azt nagy pápáinak köszönheti.

Az előadottak után csalódás tehát, a mai Rómában a régi Rómát keresni. A mi a régiből fennmaradt, alig jöhet hasonlatba azzal, a mi a rombolásnak áldozatul esett.

A régi fény és nagyság képét ebből egyáltalában meg nem alkothatjuk s ha a pápák nincsennek, Róma is bizonyára Babylon, Ninive, Theba, Karthago, Tyrus és Palmyra sorsára jut, eltűnik a föld színéről.

Szent Péter tartotta fenn a Caesárok városát, ő, ki nem a földi világbirodalom kormányzója, hanem a mennyei birodalom kulcsát tartja kezében.

A régi Rómának, a pogányság első székhelyének el kellett pusztulni; de a világ új fővárosának meg kellett tartania amannak helyét.

Hogy azonban küldetését épp úgy betöltse, mint a pogány Róma betöltötte, a midőn az egész világot egy birodalommal egyesítette, ahhoz nem volt földi pompára szüksége.

Az egyház legfőbb fejének városa nagyon szerényen települt meg a régi Róma óriási romjain.

Nagyságra, gazdagságra, pazar fényre távolról sem hasonlítható össze ama régi világvárossal, de annál nagyobb a méltóság és magasztosság, melylyel a megújult föld eme városa bír.

Róma ma is nagynak, tiszleltre méltónak és magasztosnak tűnik fel mindazok szemében, kik a világi dolgokat nem külső jelenségek szerint szokták mérlegelni.

Ha sikerült a szellemnek a földi véletlenség ama leplét eltávolítani, mely e csodás város héc halma fölött elterül, fényes betűkkel látjuk minden kővén felírva feladatának nagy fontosságát, világra szóló küldetését.

Akkor az emberiség összes századai elvonulnak előttünk utozáin, romjai közt, templomaiban. a világtörténelem egész nagyságában és komolyságában világosabbá válik előttünk.

Figyelő.

Róma az ókori művészet valóságos muzeuma s e nagyszerű muzeum látogatása annál csalogatóbb és elbűvölőbb, minél természetesebb az egész.

Egyes műkincsei büszke, megközelíthetetlen nagyságban emelkednek ki a hétköznapi élet zajából, mely évszázadok óta elzajlik körülük.

Igy a két lófőkező óriás szobrai a Quirinal palota előtt nagy mérvben magukon hordják a valódi nagyság kinyomatát.

Két hős alak tüzzel és étellel tele zablázza lovait annyi ügyességgel és kellemmel, mely jótékony összhangban áll az idomok erejével — az ember öntudatos győzelmének képe a természet vad hatalma fölött.

Midenesetre Castor és Pollux testvéreket jelképezik és görög mesterművek utánzatai a legjobb római műkorszaktól

A talapzaton Phidias és Praxiteles híres görög szobrászok nevei vannak bevésvé, a szobrok azonban csak utánzatok lehetnek, mindamelllett a régi művészet legnagyobb kincsei.

Mély bepillantást engednek vetnünk az ókori művészet valódi szépségébe.

A tér legfőbb díszé azonban Marc Aurél császár bronz lovasszobra, a régi róma 84 aranyos lovasszobra közül az egyetlen, mely ráuk maradt tele igazsággal és étellel.

A jó oly élethű, hogy Michel Angelo azt mondta róla: „Csak szólni kell neki s azonnal megindul“, de a császár arcvonásai is hűen vannak visszaadva.

A legnagyobb műtörténelmi becsesel bír továbbá a három diadalív, melyek a régi Lia sacra mellett fennmaradtak, t. i. Titusé, Septimius Severusé és Konstantiné.

A legrégebb és a legújabb ezenkívül nagy világtörténelmi fontossággal is bír. Mert az elsőnek kitűnő márvány féldomborművel sajátos módon Titusnak a zsidó nép fölötti győzelmeit és Jeruzsálem pusztulását dicsőítik.

Konstantinrak lenn a völgyben álló diadalíve a legszebb ókori diadalív nem csak Rómában, hanem egész Olaszországban.

De a világtörténelemben is mély jelentősége van, mert a császár által, kinek tiszteletére emeltetett, egyuttal a kereszténység diadalának emlékévé válik.

Magában a Colosseumban, mely részben elég épen fennmaradt rom, alig tudja az ember, mit bámuljon inkább, a felséges óriási építészetet, vagy történelmi fontosságát-e?

E műemléket Vespasian császár, Titus atyja, építette s maga Titus fejezte be.

A keresztény vértanúk közt, kik itt halálukat lelték, leginkább kimagaslik szt. Ignác antiochiai püspök, ki a második század kezdetén halt itten vértanu halált.

De még a kereszténynyé vált Rómában is körülbelül egy századon át divatban maradtak a gladiátor játékok, míg végre egy Telemach nevű jámbor szerzetes felháborodván a véres látványon, fel nem ugrott a porondra, hogy a bajvivókat erőszakkal félbeszakassa játékuiban, miért a felbőszült nézők a szerzetest agyonkövezték.

Ekkor végkép megtiltották aztán Rómában a viador-játékokat. A vadállatok

egymás közti versenyküzdemei azonban túléltek még a nyugoti császárság bukását is.

A középkorban nemcsak erődül, de némely paloták építéséhez kőbányául is használták a Colosseumot, míg nem XIV. Benedek pápa kálváriául szentelte fel.

(Folyt. köv.)

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Szécsényi József Kulcsár Annával.

II

Születtek:

Samu Vera, Balázs Anna, Sebestyén Vik.

tor, Elekes Erzsébet, Tóth Rozsa, Antal Eszter, Rafael Magdolna, Mucsi Kálmán, Balázs Teréz, Barna Ferencz, Lantos János, Urosz István, Bánfi Sándor, Kis Gázi, Bacsa Gázi, Bereczki Etel, Sánta Teréz, Süli Mihály, Judik Mihály.

III

Meghaltak:

Bozó Eszter 16 éves, tüdőlob.
Samu Vera 4 éves, rángások.
Korom Márton 27 éves, tüdővész.
Huszka Agnes 7 éves, tüdővész.
Judik Mihály 7 óras, időtleenség.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.

Perforé

szivarka hüvely

1 doboz 20 krajozár.

Kapható:

Weisz I. könyvkereskedésében
MINDSZENTEN.

WEISZ I.

KÖNYVNYOMDÁJA

Mindszerten.

Levélpapírok és borítékok

cégnyomattal

körlevelek, részvények

és

értékpapírok,

kis- és nagy plakátok

esketési és vigalmi

MEGHIVÓK

gyászlapok

hivatalos táblázatok

stb. stb.

jutányos áron készíttetnek.

Könyv-

és

papirkereskedés.

KÖNYVEK

irodaiszerek

dobozos

levélpapírok

díszes

képes levelező-lapok

jutányosan

kaphatók.

A

„Mindszenti Lap“

szerkesztősége

és

kiadóhivatala

Hirdetések

és

nyilttéri közlemények

jutányos áron vétetnek

fel.